

Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de decizie a Consiliului privind liniile directe ale politicilor de ocupare a forței de muncă ale statelor membre

COM(2008) 869 final – 2008/0252 (CNS)

(2009/C 277/21)

Raportor unic: **dl JANSON**

La 3 februarie 2009, în conformitate cu articolul 262 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, Consiliul a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Propunerea de decizie a Consiliului privind liniile directe ale politicilor de ocupare a forței de muncă ale statelor membre

COM(2008) 869 final – 2008/0252 (CNS).

Secțiunea pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și cetățenie, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 6 aprilie 2009. Raportor: dl JANSON.

În cea de-a 453-a sesiune plenară, care a avut loc la 13 și 14 mai 2009 (ședința din 13 mai), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 193 de voturi pentru, 7 voturi împotriva și 9 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1. Conform articolului 128 alineatul (2) din Tratatul CE, valabilitatea liniilor directe privind ocupare a forței de muncă pentru 2009 trebuie confirmată printr-o decizie a Consiliului după consultarea Parlamentului European, a Comitetului Regiunilor și a CESE.

1.2. CESE aprobă propunerea de a confirma pentru 2009 valabilitatea liniilor directe privind ocuparea forței de muncă pentru perioada 2008-2010, luând în considerare observațiile prezentate mai jos.

1.3. Programele naționale de reformă trebuie să fie mai ambițioase cu privire la politica de ocupare a forței de muncă și la drepturile și obligațiile lucrătorilor.

1.4. Este necesar să se pună un accent mult mai puternic pe integrarea tinerilor pe piața forței de muncă și să se urmărească în continuare cu fermitate combaterea discriminărilor.

1.5. Trecerea la o economie bazată pe cunoaștere necesită un angajament mult mai hotărât, orientat spre formarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții. Este important să se realizeze investiții în cercetare, dezvoltare și inovare într-un mod mai consecvent.

1.6. Comitetul consideră că aspectele privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, precum și reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie nu sunt suficient luate în considerare în cadrul liniilor directe privind ocuparea forței de muncă.

1.7. Criza economică va determina creșterea nivelului șomajului și scăderea ratei de ocupare a forței de muncă și, în mod indirect, va împiedica UE să-și atingă obiectivele privind ocuparea forței de muncă.

1.8. Este important ca statele membre să acorde prioritate acelor linii directe care joacă un rol important în domeniul ocupării forței de muncă și al creșterii economice: (1) orientarea politicii de ocupare a forței de muncă spre o rată de ocupare integrală, îmbunătățirea calității locurilor de muncă și a productivității muncii, precum și consolidarea coeziunii sociale și teritoriale; (2) crearea unor piețe ale forței de muncă care să favorizeze integrarea, sporirea atractivității muncii și crearea condițiilor care să

facă munca avantajoasă din punct de vedere financiar pentru persoanele care caută un loc de muncă, inclusiv pentru persoanele defavorizate și cele inactive; (3) sporirea și optimizarea investițiilor în capitalul uman ⁽¹⁾.

1.9. CESE subliniază necesitatea implicării partenerilor sociali și a societății civile în toate fazele elaborării și ale punerii în aplicare a liniilor directe.

2. Sinteza documentului Comisiei

2.1. Liniile directe constituie angajamente naționale luate la nivel comunitar și stabilesc obiectivele generale pentru statele membre, care trebuie puse în aplicare prin programele naționale de reformă. Valabilitatea liniilor directe integrate se termină la sfârșitul primului ciclu de trei ani și trebuie confirmată pentru ciclul următor.

2.2. Potrivit Comisiei, statele membre au depus eforturi în primul ciclu de trei ani (2005-2008), în vederea accelerării punerii în aplicare a reformelor structurale. Reformele conforme cu Strategia de la Lisabona au contribuit la mărirea potențialului de creștere economică a economiilor naționale europene. Astfel, economia europeană a rezistat mai bine la șocuri externe, precum creșterea prețurilor energiei și ale materiilor prime, precum și la fluctuațiile ratei de schimb valutar.

2.3. Comisia consideră că noua orientare a Strategiei de la Lisabona, care pune accentul pe parteneriatul dintre nivelul european și cel național, s-a dovedit a fi corespunzătoare. În opinia Comisiei, liniile directe integrate își îndeplinesc obiectivele, astfel încât, în prezent, revizuirea acestora nu este necesară.

3. Constatări anterioare ale CESE

3.1. Anul trecut, CESE a analizat într-un aviz liniile directe și deficiențele acestora ⁽²⁾. Analiza este valabilă în continuare.

⁽¹⁾ Liniile directe integrate, nr. 17, 19 și 23 (COM(2007) 803 final/3, partea V).

⁽²⁾ Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de decizie a Consiliului privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre (în temeiul articolului 128 din Tratatul CE) din 13 februarie 2008 (JO C 162, 25.6.2008), raportor: dl GREIF.

3.2. Comitetul a fost de părere că programele naționale de reformă nu sunt suficient de ambițioase cu privire la politica de ocupare a forței de muncă și la drepturile și obligațiile lucrătorilor. Aceasta se datorează faptului că statele membre își pot fixa propriile obiective în cadrul actualelor linii directoare. De aceea, există temerea că măsurile politicii de ocupare a forței de muncă nu mai pot fi evaluate pe baza unor obiective clare și cuantificabile.

3.3. Este necesar să se pună un accent mult mai puternic pe integrarea tinerilor pe piața forței de muncă și să se urmărească în continuare cu fermitate combaterea discriminării pe criterii de vârstă, handicap sau origine etnică.

3.4. Pentru ca UE să devină un spațiu economic bazat pe cunoaștere, trecerea la o economie bazată pe cunoaștere necesită un angajament mult mai hotărât, orientat spre formarea profesională și învățarea pe tot parcursul vieții, pentru a permite adaptarea la noile tehnologii, restructurarea bazei industriale și a oferi cetățenilor posibilitatea să dobândească cunoștințe transferabile. În acest scop trebuie realizate într-un mod mai consecvent investiții în cercetare, dezvoltare și inovare, atât pentru a stimula economia, cât și pentru a crea noi locuri de muncă ⁽³⁾.

3.5. Aspectele privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, precum și reconcilierea vieții profesionale cu cea de familie nu sunt luate în considerare suficient în cadrul liniilor directoare privind ocuparea forței de muncă. Acesta este un aspect important în contextul gestionării problemelor legate de schimbările demografice și îmbătrânirea lucrătorilor.

3.6. În afară de aceasta, Comitetul a subliniat importanța unor resurse financiare adecvate la nivel național și european pentru a pune în aplicare cu succes măsurile privind ocuparea forței de muncă.

4. Observații generale

4.1. Pe termen scurt și mediu, criza economică va determina creșterea nivelului șomajului și scăderea ratei de ocupare a forței de muncă și, în mod indirect, va împiedica UE să-și atingă obiectivele din cadrul Strategiei de la Lisabona.

4.2. Chiar dacă înainte de criză s-au înregistrat anumite progrese, diferențele din interiorul și între statele membre cu privire la atingerea obiectivelor și punerea în aplicare a diferitelor măsuri reprezintă în continuare o mare problemă, care se va agrava în urma crizei economice.

4.3. Dacă statele membre doresc să evite recesiunea profundă a anilor 1930, Comitetul consideră că este important ca acestea să pună în aplicare, de preferință, acele linii directoare care sunt importante în domeniul ocupării forței de muncă și al creșterii economice. Criza va afecta cel mai puternic acele state, în care guvernul nu a intervenit în vederea promovării ocupării forței de muncă în cadrul economiei, ci a urmat același curs politic ca și în timpul unei situații economice bune.

4.4. În acest sens, este vorba de următoarele linii directoare: (1) orientarea politicii de ocupare a forței de muncă spre o rată de ocupare integrală, îmbunătățirea calității locurilor de muncă și a productivității muncii, precum și consolidarea coeziunii sociale și teritoriale; (2) crearea unor piețe ale forței de muncă care să favorizeze integrarea, sporirea atractivității muncii și crearea condițiilor care să facă munca avantajoasă din punct de vedere financiar pentru persoanele care caută un loc de muncă, inclusiv pentru persoanele defavorizate și cele inactive; (3) sporirea și optimizarea investițiilor în capitalul uman ⁽⁴⁾.

4.5. În acest context, este de o importanță capitală ca dispozițiile privind utilizarea fondurilor structurale, a Fondului Social și a Fondului de Ajustare la Globalizare să fie simplificate rapid de către Comisie și alți actori, pentru a finanța punerea în aplicare a liniilor directoare privind ocuparea forței de muncă. CESE subliniază din nou importanța mijloacelor financiare corespunzătoare la nivel național și european, astfel încât să se acorde prioritate inițiativei în materie de ocupare a forței de muncă.

4.6. CESE ar dori ca, în stabilirea unor obiective la nivel european și național, în monitorizarea și evaluarea progreselor făcute, Comisia să își asume un rol mai important. Astfel, rapoartele anuale privind programele naționale de reformă în fiecare stat membru ar dobândi o relevanță sporită.

4.7. CESE subliniază necesitatea implicării partenerilor sociali și a societății civile în toate etapele elaborării și punerii în aplicare a liniilor directoare.

Bruxelles, 13 mai 2009

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Mario SEPI

⁽³⁾ În trecut, CESE a abordat acest aspect. A se vedea, de exemplu, următoarele avize:

— Avizul CESE din 12.7.2007 privind investițiile în cunoaștere și inovație (Strategia Lisabona), raportor: dl WOLF (JO C 256, 27.10.2007);

— Avizul CESE din 26.2.2009 privind cooperarea și transferul de cunoștințe între organizații de cercetare, industrie și IMM-uri - o condiție prealabilă importantă pentru inovare, raportor: dl WOLF (JO C 218, 11.9.2009, p. 8).

⁽⁴⁾ A se vedea nota de subsol 1.